

Opschrift

Vergadering van 15 maart 2022

Nummer: 2022_MV_00176

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stijn De Roo: Ruimingswerken De Lieve

Raadslid(-leden):

Stijn De Roo - CD&V

Bevoegd: Filip Watteeuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Het Kanaal De Lieve loopt doorheen de woonwijken van Wondelgem. Over het onderhoud van deze waterloop stelde ik in 2019 en 2020 schriftelijke vragen (2019_SV_00467, 2019_SV_00523 en 2020_SV_00019). Na de discussies die door een bewonersbrief van januari 2021 ontstonden, werden de geplande werkzaamheden van FARYS uitgesteld. Eerst zou het groenonderhoud worden uitgevoerd door de Stad Gent, aansluitend zou FARYS instaan voor de slibruiming vanop de oevers.

Omwonenden van De Lieve verhinderen al meerdere dagen dat het groenonderhoud van de zone naast De Lieve kan starten vanuit hun aangrenzende tuinen. De omwonenden willen hun acties volhouden tot 15 maart omdat er dan niet meer mag gewerkt worden volgens het natuurdecreet. Op die manier hopen zij het aanwezige groen te vrijwaren van kap of snoei. Ze vragen dat de ruiming van het slib van de Lieve gebeurt vanuit het water, zodat de erfdienstbaarheidszone niet moet worden vrijgemaakt.

Op een eerdere vraag daarover, antwoordde schepen De Bruycker mij: "FARYS werkt echter via een vierjarige raamovereenkomst met een aannemer. In dit contract is geen mogelijkheid voorzien voor dergelijk onderhoud. Deze techniek is duurder. Bij hernieuwing van het onderhoudscontract zal de directie van FARYS moeten beslissen of deze techniek in de raamovereenkomst wordt opgenomen."

De verschillen in visie hebben geleid tot gerechtelijke procedures, zowel vanuit de bewoners als vanuit de stad.

Ik had van de schepen graag een antwoord gekregen op volgende vragen:

Vraag:

1. Wat is de stand van zaken van de ruimingswerkzaamheden van de Lieve?
2. Wordt er nog gezocht naar oplossingen buiten de rechtbank om?

Antwoord

Bedankt voor uw vraag, er was deze week inderdaad heel wat te doen over de Lieve in Wondelgem.

De stad Gent staat in voor het beheer van de onbevaarbare waterloop Lieve (maaien, slibruiming, onderhoud infrastructuur en kunstwerken, ...). Het onderhoud van de Lieve is **noodzakelijk en belangrijk** om wateroverlast te voorkomen. Momenteel is een normale afvoer van het regenwater door het vele slib niet mogelijk. Daarom is het noodzakelijk dat het slib, dat ontstaat door bladval en bezinksel in elke waterloop, regelmatig geruimd wordt. Stroomopwaarts zijn er enkele overstorten van rioleringen en ook de omgeving van de Industrieweg en Vijfhoekstraat watert af via de Lieve in het Kanaal Gent-Terneuzen.

De werken bestaan uit twee delen: het groenonderhoud van de strook langs de waterloop en het verwijderen van het slib uit de waterloop. Er wordt hier dus intens samengewerkt tussen de groendienst, de dienst wegen en waterlopen en Farys.

Eigenaars en gebruikers van percelen langs een waterloop van derde categorie hebben **recht** en zelf alle **belang** bij een waterloop die goed wordt beheerd en onderhouden. Die eigenaars en gebruikers hebben echter ook verschillende **verplichtingen**. Deze wettelijke verplichting is vastgelegd (*cfr. art. 17 §1 van de Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen*), waarbij aan de aangelanden van een waterloop wordt opgelegd om vrije doorgang te voorzien om onderhoudswerken uit te voeren.

Er zijn ook reeds heel wat sensibiliseringscampagnes en brochures (vooral van de provincie) verspreid die in een bevattelijke taal de rechten en plichten voor aangelanden van een waterloop uitleggen.

De natuurwaarde op deze locatie van de Lieve is beperkt. Het betreft hier eerder landschappelijk groen uit de tuinen die grenzen aan de Lieve. Na de vorige ruimingswerken in 2007 werd gecommuniceerd dat een vrije strook van 3 meter te allen tijde behouden moest blijven. We vinden er van alles: gazons en moestuinen, struiken, hoogstammige bomen en ook enkele koterijen, andere constructies en zelfs een tennisveld.

Alle begroeiing en constructies werden in kaart gebracht om het minst schadelijke traject voor de werken in kaart te brengen. Daarom is de strook voor de ruiming beperkt tot 3 m i.p.v. de wettelijk toegestane 5 m. Dit is ook zo meegedeeld in de verschillende bewonersbrieven aan de bewoners (bewonersbrieven 2020,2021,2022).

We begrijpen de bezorgdheden van de bewoners en hebben daarom deze ruimingswerken grondig voorbereid. Alle beplanting is in kaart gebracht om enkel het voor de doorgang noodzakelijk groenbeheer uit te voeren. Na evaluatie en overleg tussen Groendienst, Wegendienst en Farys is besloten om de werken zoveel mogelijk boomsparend uit te voeren. Waar mogelijk worden de bomen zoveel mogelijk behouden, mogelijks door hier en daar in overleg met bewoners een iets bredere strook in te nemen om bomen te sparen. Het is duidelijk dat deze werken dus zeer grondig werden voorbereid en lang op voorhand aangekondigd.

We gaan zo weinig mogelijk planten en bomen weghalen. Alleen, het risico op overstromingen bij hevige regenval is te groot om niks te doen.

Het protest is niet nieuw, ook bij eerdere ruiming in 2007 waren er reeds problemen met een aantal bewoners. Het overgrote deel van de mensen respecteert echter deze wettelijke erfdienstbaarheid.

Enkele buurtbewoners hebben nu **zelf** meerdere rechtszaken opgestart. Ook de stad heeft een procedure opgestart, als vervolg op de procedure van de bewoners, om de mogelijkheid te vrijwaren voor het uitvoeren van het onderhoud. Hoewel de rechtbank oordeelde dat de stad en Farys de voorbereidende werken verder mogen uitvoeren; blijven een aantal bewoners deze beslissing negeren. Vorige week bleven zij zelfs in uitvoering van het vonnis van de rechtbank, in aanwezigheid van een gerechtsdeurwaarder op straffe van een dwangsom van 5000 Euro, de toegang ontzeggen aan de aannemer.

Vorige week is men gestart met de noodzakelijke snoeiwerken. Door de vertraging die hier is opgelopen kunnen we deze werken dit voorjaar dus niet meer uitvoeren. Het groenonderhoud en slibruiming kunnen we hier niet uitvoeren in de periode tussen 15 maart en 31 juli. Wij zijn dan ook noodgedwongen om de werken voorlopig op te schorten.

De stad blijft zijn rechten vrijwaren om deze waterloop in het algemeen belang te onderhouden. De procedures daarvoor worden verder opgevolgd. En we bereiden alles voor om de ruiming zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren vanaf augustus 2022.

Op sommige plaatsen is er zoveel slib dat het volgens onze ingenieurs niet mogelijk is om te werken van op het water. Op enkele locaties is er nauwelijks water en lopen de eendjes over het slib.

De buurtbewoners beweren dat er alternatieve werkwijzen zijn. We hebben reeds een gesprek met een aantal buurtbewoners in het stadhuis gehad. We hebben allebei onze standpunten op tafel gelegd. De Lieve moet hoe dan ook geruimd worden. Voor 15 maart lukt dat niet meer, dus we laten het voorlopig zo. Maar half juni starten we met de werken. De buurtbewoners krijgen tot dan de tijd om met een concreet en uitvoerbaar alternatief op de proppen te komen. Zij zijn ook bereid om daarvoor financiële meerkosten te dragen. Ruimen vanop het water, als dat kan, zal meer kosten.

Wij verwachten dit voorstel voor de zomer. Voor de stad als waterbeheerder is het belangrijk dat de watervoerende functie gegarandeerd blijft en dat we als een goed huisvader omspringen met de stedelijke middelen.

Voor de uitvoering van deze werken is dan ook een intensieve begeleiding vanuit de stad voorzien. Wij hopen hiermee dat de overlast beperkt blijft, het groen snel herstelt en op begrip en een constructieve samenwerking met de omwonenden voor deze werken. Op het vrederecht is een procedure afgesproken voor de zitting op 24 mei.
